

محمد اول احد قدیم پاکه فیض کرمی صویر دی تاکه
حق ایلدی نه ختم سپهری اول خلعه باده اندی مهری
کوسری جبهانی نور خورشید چون جام جبهان غما می خورشید
اندی دل رندی باده پرور ناریه ایلوب سندر
فیض ایلدی بختلا مست اولدی حکیم عقل شیدا
سرم شمشیر شمشیر شمشیر رقص نواز شمشیر شمشیر
ویردی آتشین نوا ای فغان آتشین نوا ای
آتش شوی ویر تفت ویر نری صدای آتشین آتش
هر سوسن آلبال ایابخی عشقین ابرار آت قولانی
از نون مدام حامی در دست لاله شمشیر لاله مست
کل نسخه سن اندی صفتی خجید شیراز سن اندی ناز خورشید
شمع کلی اندی باده پرور ویردی آتشین نوا ای
اول اندی کلی چراغی دود هم طشی نرسک زرا نود
بر شب خوبوب که شمع مهری فانوس جمال ایدر سپهری
اشکال اولوب بخوم زهر ایلرانی تاب شمع بیدا
سیر بنجه مهر سلا فلک اوله نوله سحر قبا جاک
خورشید اشعراج ویر تبا جاک سحر ایدر رفو کار
بجفت اولور رفو کر بلنه کشی یرن کورنر
بر نقطه فلک صفتی ناید کم قطره بحر جودی خورشید
مینای وجود ویر ویر بام بر فیه جودی اولدی آدم
اول صالیدی اولو ناده بیتاب رخ رخنه ویرن او در آب
مهر رخن ایلدی نکه سوز هم سوزن غمزده سن نظر روز
ساقی کفن ایدی بجا احس بر دم نیچ جزو مد نمایان
می نایه عشرت آباک هر کجبه صالیدی هر بر ناز
منچیده بر بر سبی ویش عقل المده کافر سبی ویش
عقل المده کافر سبی ویش عقل المده کافر سبی ویش
غمرانی الینه صوفه سیرانی جاننا ز صراط اولور و صیوان
چکر کرمی که ایدر تلاطم بلک شمشیر ساخی ایدر کرم

بسم الرحمن الرحیم

قال الاستاذ قدس سره اعلم ان الشیخ ابی الحسن الاشعری امام اهل السنة ومقدمهم
فی الشیخ ابو منصور الماتریدی وان اجماع الشیخ فی واثباتهم رجوعنا الی الاصول
وللشیخ فی الفروع وان اجماع الشیخ فی حقیقه رجوعنا الی اصول الماتریدی
فی الاصول ولا یجوز فی الفروع لذلک ان افاضنا بعض شیخنا رجوعنا الی الاصول
الشیخی واثباتها الی اثنی عشر مبدء اولها **قال الماتریدی** ان کل من
صفته الالهیه قائمه بذات الله تعالی بکل صفاته وهی غیر المکلون ویتعلق به المکلون من کل
وکل من صفته بوقت وجوده کما ان ارادته کما ان ارادته بوقت وجوده
ولذلک ان الله تعالی مع مقدوره ان یقول الاشعری انما صفته حادثه غیر قائمه بذات
الله تعالی وهی من الصفات الفعلیه عند الامن الصفات الالهیه والصفات الفعلیه کما
حادثه کالکون والایجاد والاحیاء ویتعلق وجوده بالمکلین **کن الشیخ**
قال الماتریدی کلام الله تعالی لیس مسموع انما المسموع الادل علیه قال الاشعری مسموع
کما هو مسموع من حکایه موسی علیه السلام قال ان فوکر المسموع عند قراءه القدر شیطان
فی صورة القارئ وکلام الله تعالی قال الماتریدی کلام الله تعالی غیر مسموع علی القارئ
ولکن یجوز ان یسمع الله تعالی من شمس خلقه علی خلاف القاءه من غیر واسطه الخوف
والصوت **قال ابو اسحق الاسفرائینی** من تابعنا کلامه غیر مسموع اصلا وهو کما یسمع فی
الماتریدی رحمه الله تعالی کما فی البدایه **الثالث** قال الماتریدی صانع العالم هو صمد
سواء کان الحکیم بمعنی العلم او بمعنی الاحکام وقال الاشعری ان کلمات الله تعالی
فی صفته الالهیه قائمه بذاته تعالی وان کلماته بمعنی الاحکام فی صفته حادثه
من قبیل المکلین لا یوصف بذات الباری بها **الرابع** قال الماتریدی ان الله تعالی
هو جمیع الکائنات جوهر وعضو طامعه ومعصیه الا ان الطامعه تقع بمعصیه و ارادته
قضاءه وقدره ورضائه وحقنه و امره وان المعصیه تقع بمعصیه و ارادته وقضاءه
لا برضائه وحقنه و امره قال الاشعری ان رضاه الله تعالی وحقنه شامل لجمیع الکائنات
کما ارادته کما ان الله تعالی یضرب الماتریدی و یخجل الماتریدی و یخجل الماتریدی و یخجل
و کما ان الله تعالی یضرب الماتریدی و یخجل الماتریدی و یخجل الماتریدی و یخجل

معلم بالعقل لان العقل الماتریدی یخبر عن الاشیاء و یخبرها و یخبرها و یخبرها و یخبرها
و شکر النعم و ان المعرفه الموجب هو جاز و کما ان الله تعالی یخبر عن الاشیاء و یخبرها و یخبرها و یخبرها
موقوف الموجب والموجب الحقیقی هو الله تعالی لکن یوازیه الرسول علیه السلام حتی قال
ابو حنیفه رحمه الله لا یخبر عن الاشیاء الا الله تعالی و قال الماتریدی ان الله تعالی یخبر عن الاشیاء
بمعنی رسول لوجب علی خلق معرفته ببقائه و قال الاشعری لا یخبر عن الاشیاء الا الله تعالی
بمعنی شیء الا بالشرع لا بالعقل وان کان للعقل ان یدرک حسن بعضی الاشیاء
و یخبرها فینفذ الاشعری جمیع الاحکام المتعلقة بالکلیف ملقاه بالسبع
السابع قال الماتریدی رجوع قدس سره الشیخ ویشی التجدید وقال الاشعری لا
اعتبار بالعاده والتفاوت الا عند الحاجة والعاقبه **الثامن** العفو عن الکفر
لیخبر عن عقله **قال الاشعری** یجوز عقلا لاسمع الله تعالی قال الماتریدی تجلید
المؤمنین فی النار و تجلید الکافرین فی الجنة لا یجوز عقلا ولا سمعا **العاشر**
قال الماتریدی کیف الماتریدی الاسم المسمی واحد وقال الاشعری بالتغایر بینهما بین
القسمیه و بینهم من قسم الاسم الی ثلثه اقسام قسم حینه وقسم غیره وقسم لیس بعینه
ولا غیره الاتفاق علی ان التسمیه غیرهما وهی ما قامت بالمسمی کذا فی بدایه
الحکام **قال الماتریدی** الذکوره شرط النبوه حتی لا یجوز ان یتنهی
بنیا قالت الاشعریه لیس الذکوره شرط لها والاثوثة لا تنافیها کذا
فی بدایه الکلام **الثانی عشر** قالت الماتریدی فعل العبد یسمی کمالا لخلق
وفعل الحق یرسم خلقا لا کمالا والفعل متناول لهما وقالت الاشعریه الفعل
عبارة عن الایمان حقیقه کمال العبد یسمی فعلا بالجاز وقیل یجوز تفرد القاءه
خلق و ما لا یجوز تفرد القاءه **در باب** **الثالث** **قال الماتریدی** ان الله تعالی اعلم و احکم عند الله تعالی

در باب

وصفده سحر کرک بانی وایم نوله الله عز وجل
وصفده اولور زبانه لال او عز نوکران متاعه لال
کلمه غنی سانه وصفه خلایق غنایه بحر فک انوار
نعت **قال الماتریدی** در سوره سوره اب
ایده کل کوش جان سیراب
ایت نعت نبی و در زبان نوله آت فیل و بانی
نعتده هوای معنی خاص چون شعله اندر زبان رفاقی
و بانه نسخه جبهان در سه مطلع نظم کمن فکمان در
آب رحمت خاک نشین مقصود جبهان خلاصه طین
دو کدی رخی خاک دانه و شش خلق اولدی یوزی صوته کلر
بردی سبب خول نیران رصوان در بهشته در بان
کراوله سطر شمشیر بویا بو برنی طرودی بوی صهبا
شیر عید اولدی رتبه بی است تقصیرینه اغلر ایدی سرست
برودی دیو شتاب بر بار کور ویک کور بوزنی میخوار
تسبیح الوب ملت آهنگ ماصدی صدای نغمه و جگن
شیر عید و شکسته اندام جامع لرد اولدی چنبر جام
بکر و یوسف غنچه شاداب ایر کور دی شکسته مانتا به
بن رتبه شاه عوشتن چاه انکشت قودی او خوف ماه
ظلی بره دو شمشه روا در اول برره قوین بیا در
آب نوله اکس بیا ن کوندن صفقور سحاب ن
بر رسته زلف مسک است یک یوسف به شک بهاس
نحشر اولد شرعک بقا پیر و لکن ایدر پیشوا س
وصف ایدر اول بلند شانک روح اوله سوزنده و آله
یاران صفای بزم انس ستان صبح جام قدسی
بر جامدن ایچدی بلر شرای بر باد و کت اولد بر خواجه
کفر از جنانده فیض بانی مجلر ایچره اله ساق
بر جام جفت ایدوب باد بر بر سک ایدر روحی شاد
ای طوطی طبع نکتته پرواز
انواعی طبع سخن مات قدس اول سخن ساز ساز خطم ساقی
نامه